

Αναγέννηση

Περίοδος της Ιστορίας της Δυτικής Ευρώπης από τις αρχές του 14^{ου} έως τα τέλη του 16^{ου} αιώνα περίπου. Στα γραπτά της εποχής περιγράφεται ένα νέο κίνημα, ένα νέο πνεύμα αναγέννησης στην τέχνη και τη λογοτεχνία. Πρωτοχρησιμοποιήθηκε για την αναβίωση της μελέτης των κλασικών κειμένων που διαδόθηκε από τον Ιταλό ποιητή και μελετητή των Λατινικών Πετράρχη (1304-1374) που απέρριπτε τον Μεσαίωνα ως περίοδο «σκοταδισμού»

Τα κέντρα της Αναγέννησης

1) Πρώιμη Αναγέννηση (1400-1500)

Περιοχή Τοσκάνης – πόλη Φλωρεντίας
Τζότο, Μαζάτσιο, Ντονατέλο, Μποτιτσέλι.

2) Ώριμη Αναγέννηση 1500 ως το 1540

Παπική Ρώμη, Φλωρεντία, Βενετία
Μιχαήλ Άγγελος, Ραφαήλ, Λεονάρντο ντα Βιντσι.

3) Βόρεια Αναγέννηση

Τέχνη χωρών του Βορρά από 1400 έως
1580.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

- ⦿ Απώλεια μισού πληθυσμού στις επιδημίες του 1340 και 1348.
- ⦿ Πόλεμος
- ⦿ Λαϊκές εξεγέρσεις
- ⦿ Πολιτικές συνωμοσίες.

Παρ' όλα αυτά η Φλωρεντία του 15^{ου} αιώνα ευημερούσε. Υπήρχε πρωτοφανής πολιτική ζωτικότητα. Φιλόδοξο πρόγραμμα οικοδομικό που στόχευε να κάνει την πόλη πρότυπο τάξης και ομορφίας.

Η Ιταλική ζωγραφική και η εκκλησία

Γιατί τοποθετούνται εικόνες με θρησκευτικά θέματα στις εκκλησίες?

- I. Για να μπορούν όσοι δεν είναι σε θέση να διαβάσουν τα ιερά κείμενα να μάθουν τα ιερά μυστήρια της πίστης μας κοιτάζοντας τις εικόνες.
- II. Για να συγκινούνται από την εικόνα των αγίων εκείνοι που δεν τους αρκεί να ακούν τις ιστορίες των αγίων για να ωθούνται στην ευσέβεια. Πιο εύκολα διεγείρονται τα συναισθήματα με όσα βλέπουμε παρά με όσα ακούμε.
- III. Επειδή πολλοί άνθρωποι δεν συγκρατούν στην μνήμη τους κάτι που άκουσαν, ενώ θυμούνται πάντοτε αυτά που είδαν.

Τον 15^ο αιώνα αντί για χρυσό φόντο ζωγραφίζουν τοπία. Το χρυσό φόντο εγκαταλείπεται :

- a) Για λόγους αισθητικούς
- b) Ηθικούς (αποστροφή για την εξεζητημένη επίδειξη)
- c) Οικονομικούς (έλλειψη χρυσού)

Τα τοπία, που πήραν τη θέση του χρυσού φόντου, επέτρεπαν στα πρόσωπα να φαίνονται λιγότερο απόμακρα και περισσότερο γήινα και παρόντα.

Θρησκευτική ζωγραφική 15^{ος} αιώνας

- Οι εικαστικές τέχνες έχουν βασικά θρησκευτικό χαρακτήρα.
- Παρόλο που οι προσωπογραφίες ήταν αρκετές (ηγεμόνες, οικογένειες τους κ.α) παρέμειναν περιορισμένες σε σχέση με τις θρησκευτικές παραστάσεις (π.χ. Παναγίας με το Θείο Βρέφος)
- Οι μυθολογικές σκηνές ήταν επίσης αρκετά σπάνιες. Σ' αυτές αποδιδόταν κάποια ηθική ή θρησκευτική αλληγορική σημασία. Κατάλογοι έργων τέχνης που έχουν συνταχτεί στην Τοσκάνη πριν το 1550 αναφέρουν 400 έργα με θρησκευτικό περιεχόμενο και 40 μόνο με άλλα θέματα.

Στα τέλη ωστόσο, του 15^{ου} αιώνα παρατηρείται στην Φλωρεντία μια αύξηση των έργων ζωγραφικής με μη θρησκευτικά θέματα και μια αύξηση μεγάρων και επαύλεων που προορίζονται για ιδιωτική και μόνο χρήση. Ο 15^{ος} αιώνας δεν ήταν αιώνας οικονομικής επέκτασης αλλά ανάκαμψης από την οικονομική κρίση του 14^{ου} αιώνα.